

SAKSFRAMLEGG

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	13.11.2018

PLANPROSESS TREDJE RULLEBANE – AVVENTE VIDERE ARBEID INNTIL SVAR FRA SAMFERDSELSDEPARTEMENTET FORELIGGER

RÅDMANNENS INNSTILLING

1. Ullensaker kommune mener at lokaliseringen av en eventuell tredje rullebane ikke er avgjort.
2. Ullensaker kommune avventer videre arbeid med planprogram og reguleringsplan for en eventuell tredje rullebane.
3. Når svar fra Samferdselsdepartementet foreligger på kommunens brev av 22.10.18 bes rådmannen komme tilbake til kommunestyret med anbefaling om videre planprosess.
4. Rådmannen bes om å formidle kommunens beslutning til Samferdselsdepartementet og Avinor.

Ullensaker, 07.11.2018

Rune Hallingstad
rådmann

Saksbehandler: Inger Kronen Tveranger

Vedlegg:

- 1 Juridisk betenkning tredje rullebane 2018-10-16
- 2 Brev til Samferdselsdepartementet fra Ullensaker kommune av 22.10.18
- 3 Samferdselsdepartementets brev til Avinor om å starte planleggingen av tredje rullebane av 28.03.17

SAMMENDRAG

Ullensaker kommune har blant annet som følge av innbyggerinitiativ behandlet i kommunestyret 12.6.18 gjennomført en prosess for å undersøke om rette beslutninger om lokalisering av tredje rullebane er gjennomført. Advokatfirmaet Schjødt har bistått kommunen i dette arbeidet med utarbeidelse av en juridisk betenkning (vedlegg 1).

Den juridiske betenkningen konkluderer med at Samferdselsdepartementet ikke har foretatt en lokaliseringsbeslutning slik det skal etter lover og regler på området. Lokaliseringsalternativene er heller ikke tilstrekkelig utredet.

Med dette som utgangspunkt sendte ordfører og rådmann brev til Samferdselsdepartementet 22.10.18 og har bedt om flere avklaringer (vedlegg 2).

Rådmannen er av den oppfatning at frem til departementet har synliggjort hvordan beslutningen om lokalisering av en eventuell tredje rullebane er gjennomført, eller synliggjør når denne prosessen skal gjennomføres innenfor gjeldende lovverk og forventet prosess, bør Ullensaker kommune avvente videre arbeid med planprogram og planprosess.

SAKSUTREDNING

Det har blitt arbeidet med spørsmålet om lokalisering av en eventuell tredje rullebane ved Oslo Lufthavn siden tidlig 2000-tall. Samferdselsdepartementet fattet i mars 2017 tilsynelatende en beslutning om lokalisering da det ble gitt beskjed om å basere videre planlegging av en tredje rullebane på det østre alternativ (vedlegg 3).

12.06.18 behandlet kommunestyret et innbyggerinitiativ der dette ble enstemmig vedtatt:

*«Rådmannen bes ta kontakt med Samferdselsdepartementet for å be om en kvalitets sikring av grunnlagsmaterialet for beslutningen om tredje rullebane.
Rådmannen bes tidsmessig samkjøre ovennevnte initiativ med øvrige sammenfallende lokalpolitiske prosesser omhandlende tredje rullebane.»*

Blant annet som følge av innbyggerinitiativet har Ullensaker kommune engasjert advokatfirmaet Schjødt til å belyse beslutning og prosess tilknyttet lokalisering av en eventuell tredje rullebane.

Konklusjonen i rapporten er entydig: Departementet har handlet i strid med lover, regelverk og egne lovnader til videre prosess.

Hovedpunktene i den juridiske betenkningen som støtter oppunder denne konklusjonen er som følger:

- Departementet har ikke truffet noe formelt og rettslig bindende vedtak etter plan- og bygningsloven om at arealet øst for dagens flyplass skal båndlegges.
- Departementet har likevel gitt uttrykk for at et slikt vedtak foreligger, blant annet overfor Stortinget og Avinor.
- Høringen av grunnlagsdokumentet for Nasjonal Transportplan 2018–2029 innebar ikke en høring av lokaliseringsspørsmålet.
- Lokaliseringsspørsmålet er ikke forberedt og avgjort i samsvar med plan- og bygningslovens regler for båndleggingsbeslutninger. Verken saksforberedelsen eller vedtakets innhold er i samsvar med loven; saken er ikke tilstrekkelig utredet og er heller ikke sendt på høring.
- Lokaliseringsspørsmålet er ikke forberedt og avgjort i samsvar med plan- og bygningslovens regler for utarbeidelse og vedtakelse av planer, herunder reglene om konsekvensutredning.
- Lokaliseringsspørsmålet er heller ikke forberedt og avgjort i samsvar med den fremgangsmåten som Samferdselsdepartementet selv skisserte da Masterplanen ble sendt på høring i 2012. Departementet har med dette ikke bare handlet i strid med loven, men også i strid med egne uttalelser om den videre prosessen.

Med utgangspunkt i den juridiske betenkningen oversendte Ullensaker kommune et brev til Samferdselsdepartementet hvor vi ba om et møte for å drøfte svakheter ved prosess og beslutning. Møtet ble gjennomført 31.10.18, og Statsrådets tilbakemelding i møtet var at lokaliseringen *ikke* var juridisk avklart.

Dette strider mot det som departementet skriver i sitt brev av 28.3.17 der det tydeliggjøres at lokaliseringalternativ er avklart, og at Avinor baserer sin videre planlegging på østre alternativ.

25.9.2018 mottok Ullensaker kommune planprogram for en eventuell tredje rullebane basert på østre alternativ. Avinor viser til beslutning fra Samferdselsdepartementet, og ber Ullensaker kommune behandle planprogrammet.

KONKLUSJON OG ANBEFALING

Avinor har satt i gang reguleringsplanarbeid for et østre alternativ. Avinor har fått i oppdrag fra Samferdselsdepartementet kun å gå videre med østre alternativ, og ikke gjennomføre en full konsekvensutredning av relevante og realistiske alternativer slik loven krever.

Ullensaker kommune mottok som planmyndighet forslag til planprogram for tredje rullebane fra Avinor 25.9.18. For å gå videre med dette arbeidet må kommunen forsikre seg om at arbeidet baserer seg på riktige forutsetninger.

Avveiningen mellom relevante og realistiske alternativer bør skje på overordnet regionalt eller statlig nivå. Etter at dette er gjort kan arbeide med den konkrete reguleringsplanen starte.

De vurderinger kommunen har fått gjort konkluderer klart med at «beslutningen» om et bestemt alternativ (øst) er i strid med kravene både i plan- og bygningsloven og annet

regelverk på området. Det mangler bl.a. en overordnet konsekvensutredning som også inkluderer et 0-alternativ.

Ordfører og rådmann har i brev av 22.10.18 bedt Samferdselsdepartementet om avklaringer i saken.

Fram til kommunen har mottatt redegjørelse fra departementet om hvordan lokalisering av en eventuell tredje rullebane er gjennomført, eller synliggjør når denne prosessen skal gjennomføres i henhold til kravene i plan- og bygningsloven og andre lover og regler på området, kan ikke kommunen behandle forslaget til planprogram slik det foreligger.

Rådmannen anbefaler derfor at kommunens behandling av planprogrammet for tredje rullebane avventes inntil departementet har redegjort for både formaliteter og realiteter i saken.